

Naschrift

Commentaar op het artikel van Drs. G.J.M. Braam over het indirect rendement systeem en de door hem gepropageerde herziene performancemethode

Drs. H.B. van Wijk

1 Het hoofdbezwaar van Braam is, dat de gepresenteerde netto winst een misleidend beeld geeft en daardoor strijdig is met de voornaamste doelbepaling van het jaarverslaggevingsrecht, zoals verwoord in art. 2:362 lid 1 BW. Oorzaak hiervan zou zijn dat het winstbegrip van Van Wijk en De Boer kan leiden tot winstegalitatie. Dit is een misvatting. Genoemd winstbegrip beoogt te komen tot een juiste matching van (winstdelings)-lasten en (beleggings)baten. Aangezien de lasten jaarlijks op het resultaat drukken en de baten in andere jaren (na realisatie) of helemaal niet in de winst- en verliesrekening worden verantwoord, is een objectieve methode ontwikkeld om tot een juiste toerekening aan perioden te komen vanuit een lange termijn perspectief. Dit laatste is een essentieel aspect van het levensverzekeringsbedrijf. Van winstegalitatie in de zin van 'income smoothing' is dus geen sprake en derhalve ook niet van een misleidend beeld.

2 Hiermee vervalt het motief voor toepassing van de herziene performancemethode. Daaraan willen wij in het hierna volgende evenwel aandacht schenken omdat Braam ervan uitgaat dat deze methode zinvol toepasbaar zou zijn bij levensverzekeringsbedrijven.

3 Braam houdt geen rekening met het herbeleggingsaspect, waar de wetgever dit expliciet wel heeft gedaan. Daarmee vervalt dat deel van zijn betoog dat is gericht op het onderscheid gerealiseerd/ongerealiseerd. Zie art. 438:4 en de MvT. Gerealiseerd is dus net zo 'onzeker' als ongerealiseerd.

4 Het begrip gebonden reserve is niet nodig voor kapitaalbescherming gezien de solvabiliteitseisen en de wettelijke reserve. Bovendien is de wettelijke reserve ingehouden winst deelnemingen conform art. 2:389 lid 6 BW een bij uitkeerbaarheid van de door deelnemingen ingehouden winst

weinig voorkomend fenomeen als waarborg voor kapitaalbescherming en als zodanig een ongelukkige analogie. Afgezien hiervan is het evident dat kapitaalbescherming ook bij AEGON randvoorwaarde is bij winstbepaling en winstbestemming. 5 Braam stelt: 'het ongerealiseerde ('onzekere') deel kan geïnterpreteerd worden als een ontstane vermeerdering van bedrijfsgebonden vermogen die in beginsel niet kan worden uitgekeerd (gebonden reserve).' Deze stellingname is niet houdbaar bij een levensverzekeringsbedrijf, waar vanwege winstdelingscontracten een onmiddellijke of latente verplichting ontstaat, gerelateerd aan het totaalrendement op de beleggingen. (We gaan hierbij voorbij aan de aspecten van verzekeringscontracten met beleggingen voor rekening en risico van polishouders).

6 Algemeen gesproken blijft het gerealiseerde deel bedrijfsgebonden doordat:

- het wordt onmiddellijk herbelegd als dekking voor aan polishouders toegekende verhoging van aanspraken, of
- het wordt onmiddellijk herbelegd in het kader van een actief beleggingsbeleid, of
- het wordt contant afgerekend met de verzekeringscontractant.

7 Dergelijke resultaten in een overzicht detailleren zonder dat de relatie wordt gelegd met de verzekeringsverplichtingen, zoals in de herziene performancemethode wordt gedaan, leidt tot een misleidend beeld over uitkeerbaarheid van die resultaten. Zij zijn primair gebonden door verzekeringsaanspraken en niet door eisen uit het kapitaalbeschermingsrecht. De uitkeerbaarheidscorrectie heeft dan ook geen functie. Waarna de netto winst volgens de herziene performancemethode precies gelijk is aan de netto winst volgens Van Wijk en De Boer.